

از مجله هیستوریا
بقلم پل پوپار

واتیکان و تشکیلات آن

(۲)

دبیرخانه کشوری و شورای امور عمومی - دبیر کشور در انجام وظائف سنگین خود، در زمینه امور عمومی از دبیرخانه کشوری و در زمینه روابط با سایر کشورها از شورای امور عمومی کلیسا کمک میگیرد که زیر نظر مستقیم او قرار دارد. دبیرخانه کشوری که قابل مقایسه با دفتر نخست وزیری و یا دفتر مخصوص رئیس کشور است در حقیقت بمنزله چشم و گوش و قلب پاپ بشمار میرود. این دبیرخانه مسئول تمام مکاتباتی است که معمولاً با اسقفها و نمایندگان واتیکان در کشورهای خارج و دولتها و سفیران آنها و کشیشان و سایر مومنان صورت میگیرد. ضمناً دبیرخانه مذکور نقش رابط بین سایر دستگاههای واتیکان را ایفاء میکند. دبیرخانه کشوری تعدادی زیاد نامه دریافت میدارد. مثلاً در سال ۱۹۷۱ بیش از ۱۲۰/۰۰۰ نامه دریافت داشته بوده است که ۶۶/۱۴۰ تای آنها به زبان ایتالیایی و ۳۲/۳۷۷ به زبان انگلیسی و بقیه بیشتر به زبانهای فرانسه و اسپانیولی و آلمانی و پرتغالی بوده است. برای پاسخ دادن به این نامهها چندین «شعبه زبان» وجود دارد که متصدیان مربوط در آنجا دائماً بکار مشغولند. سایر شعب و دوائر دبیرخانه کشوری عبارت است از دایره روابط با دیپلماترها (وزارتخانه) - دفتر اطلاعات و اسناد - دفتر تشریفات - دایره امور بین المللی -

دکتر آقای خراسانی از ترجمانان دانشمند و چیره دست معاصر.

دایره استخدام - دایره مرکزی آمار کلیساها - دایره بایگانی و غیره . نسبتاً دایره خدمات عمومی دبیرخانه عهده دار امور مربوط به ارسال نامه ها و تلگرافها و ماشین نویسی ، فتوکپی اسناد میباشد .

سازمان دیگری که تحت نظر دبیر کشور انجام وظیفه میکند ، «شورای امور عمومی کلیسا» است . یکی از وظائف این شورا برقراری روابط حسنه بین واتیکان و کشورهای مختلف جهان میباشد . عالیجناب **کازالوری** رئیس این شورا است او بعلمت کوششهاییکه برای نزدیک ساختن واتیکان به کشورهای پشت پرده آهنین بعمل آورده بود ، معروفیت جهانی پیدا کرده است . چندسال قبل به مسکو مسافرت کرد وبعلاوه موقتاً شد مجدداً بین واتیکان و جمهوری فدرال یوگوسلاوی روابط سیاسی برقرار سازد و متعاقب برقراری این روابط مارشال **تیتو** رهبریوگوسلاوی در ۲۹ مارس ۱۹۷۱ به واتیکان ، مسافرت کرد و مورد استقبال رسمی قرار گرفت .

شورای امور عمومی کلیسا میکوشد بدون تظاهر بین متدینین سراسر جهان مس همکاری و همبستگی صادفانه بوجود بیاورد و از این طریق به حفظ صلح و پیشرفت ملت ها کمک کند .

کمیسیون های دائمی بیش از ده کمیسیون دائمی که کنگره کامیون آنا، پیده میشوند متشکل از کاردینال ها ، امور مهم مربوط به کلیسا را مورد بررسی قرار میدهند و در باره آنها تصمیم می گیرند . طبق اصلاحتیکه بوسیله پاپ پل ششم بعمل آمده ، دستسرات مربوط به این کمیسیون ها تغییراتی صورت گرفته است . از جمله مدت عضویت در این کمیسیون ها که قبلاً مادام العمر بود ، اکنون به ۵ سال محدود شده است . نیز استفسار بعنوان عضو مشاور در این کمیسیونها پذیرفته میشوند . هم چنین کارشناسانی از کشورهای مختلف برای همکاری در کمیسیونها شرکت می کنند . بدین ترتیب واتیکان در خدمت کلیسای جهانی درآمده است . در سال ۱۹۷۱ بیش از ۶۲ درصد کارکنان این دستگاههای ستادی واتیکان را افرادی غیر ایتالیائی تشکیل میدادند .

هریک از این کمیسیون های دائمی تحت نظر یک کاردینال قرارداد که رئیس (برقه) نامیده میشود رئیس باید در سن ۷۵ استعفاء دهد . یک دبیر و یک نایب دبیر با او همکاری میکنند . کاردینال رئیس کمیسیون و دبیر او برای مدت ۵ سال از طرف پاپ منصوب میشوند و در صورت فوت پاپ ، جانشین او باید در ظرف ۳ ماه پس از انتخاب شدنش ، آنان را در مقام هایشان ابقاء کند . تمام این کمیسیونها از لحاظ موقعیت قضائی در یک ترتیب قرار دارد و در جلسات این کمیسیون ها که به ریاست «برقه» تشکیل میگردد ، کلیه مسائل مهم مورد بحث و بررسی قرار میگردد و در صورتیکه بین کمیسیونها ، درباره موضوعی ، اختلاف نظر بروز

کند، قضیه بدادگاه عالی واتیکان ارجاع میشود .

در میان افرادی که از سراسر جهان با توجه به تخصص و صلاحیتشان ، بعنوان مشاور، عضویت این کمیسیونها انتخاب گردیده‌اند، تعدادی زن و حتی افراد غیر کاتولیک دیده میشوند . اغلب مشاوران در خارج از مرز زندگی میکنند و فقط برای شرکت در جلسات فوق العاده کمیسیونها به این شهر می‌آیند . بسیاری از مشورت هائیز از طریق مکاتبه صورت می‌گیرد . اعضاء رسمی کمیسیونها باید لااقل سالی یک بار در جلسات عمومی دیدگاه‌ها (وزارتخانه) شرکت جویند . معمولاً تصمیمات مهم با تشریح مساعی نزدیک کنفرانس‌های کشیشان اتخاذ میشود تا مقرراتی که بتصویب میرسند، منعکس کننده نظریات اکثریت کشیشان باشد .

یکی از اصلاحاتی که در تشکیلات واتیکان بعمل آمده است، انحلال «دفتر مقدس» است که در حقیقت یک دادگاه تفتیش عقاید بشمار میرفت ، این دفتر به کمیسیون دائمی یا کنگره کسیون «اصول عقاید مذهبی» تبدیل گردیده و دارای چندین شعبه منجمله شعبه معتقدات مذهبی، «شعبه ازدواج» و شعبه «امور انضباطی» میباشد سایر کمیسیونهای دائمی - یکی دیگر از کمیسیونهای دائمی «کنگره کسیون امور کلیساهای کاتولیک شرقی» است که هدف اصلی آن توجه به نظریات متفاوت ولی مشروع کلیساهای شرقی و احیاناً محترم شمردن این نظریات میباشد . علاوه بر کاردینال هائیکه بوسیله پاپ عضویت این کمیسیون انتخاب میشوند ، روسای کلیساهای کاتولیک شرقی نیز در آن عضویت دارند .

سایر کنگره کسیونها عبارت است از کمیسیون دائمی اسقفها - کمیسیون تشریفات مذهبی - کمیسیون آموزش و پرورش کاتولیکها که جایگزین کمیسیون سابق تبلیغات گردیده است و وظیفه آن اشاعه و ترویج مسیحیت در سراسر جهان است . لازم به توضیح است که قاره آسیا با آنکه ۵۶/۱۵ درصد جمعیت جهان را در بر میگیرد ، کاتولیکهای آن فقط ۲/۱ درصد کاتولیکهای جهان را تشکیل میدهند . لذا پاپ پل ششم در سال ۱۹۷۰ با مسافرت خود به استرالیا و فیلیپین کوشید که بیش از پیش مسیحیت را به ملت‌های مختلف جهان بشناساند .

کلیسا علاوه بر انجام تبلیغات مذهبی ، میکوشد که با پیروان ادیان مختلف جهان به گفتگو بپردازد و بدین منظور در سالهای اخیر، واتیکان بر تعداد واحدهای مسئول برقراری ارتباط با سایر ادیان افزوده است که از آنجمله میتوان «دبیرخانه امور غیر مسیحیان» را نام برد که در سال ۱۹۶۴ تشکیل گردید و برای افتتاح باب گفت و شنود با بودائیان - هندوان و مسلمانان ، کتابهایی بعنوان راهنمایی ، منتشر ساخته و نیز یک شعبه مخصوصی برای مسلمانان تاسیس کرده است . هم‌چنین در سال ۱۹۶۵ دفتری برای «غیر معتقدان

به مذهب» بوجود آمده است، این دفتر جلساتی در صورت گردهم آئی (سپوزیوم) در سطح منطقه ای و یابین المللی تشکیل میدهد

کمیسیون عدالت و صلح پاپ پل ششم در ۲۰ آوریل ۱۹۶۷ و نظیفه این کمیسیون را چنین توصیف کرد: «تنها وظیفه این کمیسیون است که چشم کلیسا را باز و قلب آن را احساس و دست آن را برای کمک به مستمندان گشاده گرداند تا بتواند به بهبود وضع مردم فقیر و برقراری عدالت اجتماعی میان ملت ها توفیق پیدا کند.»

این کمیسیون فعالیت اجرایی ندارد و فقط نقش مشوق را ایفاء میکند و با کمیسیون های ملی «صلح و عدالت» کشورهای مختلف همکاری میکند و پیشنهاد های عملی ارائه میدهد و ملاقات بین علاقمندان به صلح و عدالت را تشویق میکند و مبتکر برگزاری «روز صلح جهانی» است که نخستین بار در اول ژانویه ۱۹۶۸ برگزار گردید. بعلاوه پل ششم در ژوئیه ۱۹۷۱ کاردینال ویو رامامور تاسیس یک شورای کمک های متقابل نمود و نام این شورا را کوراو نوم^۴ (قلب واحد) نهاد که خود این نامگذاری معرف برنامہ آن است؛ هدف این شورا هم آهنگ ساختن فعالیت هایست که بوسیله کلیسا برای دادن کمک های فوری به آسیب دیدگان و یا برای مساعدت به توسعه اقتصادی ملت ها، بعمل می آید.

اطلاعات - مردم چه جز و پیروان کلیسا باشند و چه نباشند، بیش از پیش به واتیکان و فعالیت های آن علاقه نشان میدهند. دستگاه پاپ این نیاز عمومی را به کسب اطلاعات از چندین طریق برآورده میکند: اولاً از فوریه سال ۱۹۷۱ دفتری بنام «دفتر اطلاعات» دائر گردیده که در گالری سمت چپ ستونهای برنینی^۵ در مقابل در ورودی کلیسای سن پیر قرارداد و در اختیار زائران و جهانگردان است. ثانیاً واتیکان از سال ۱۸۶۵ هر سال، سالنامه ای را بچندین زبان منتشر میسازد که شامل اطلاعات و ارقام مندرج در آن مورد تأیید «دفتر امار کلیسا» است. بعلاوه از سال ۱۹۴۱ همه ساله نشریه ای تحت عنوان «فعالیت های مقر پاپ» انتشار می یابد که وقایع سال ماقبل را تشریح میکند. هم چنین از سال ۱۹۰۸ تمام اسناد و مدارک رسمی کلیسا منتشر میگردد. از سوی دیگر رادیوی واتیکان به ۳۳ زبان برنامه پخش میکند.

بعلاوه روزنامه اوسرواتور رومانو^۶ که در سال ۱۸۶۱ تاسیس گردیده است، علاوه بر درج اخبار و اطلاعات رسمی مربوط به واتیکان، مقالاتی را که منمکس کئنده اقلار نویسندگان آنهاست نیز منتشر میکند و هر هفته منتخبی از این مقالات به زبان آلمانی، انگلیسی، اسپانیولی، فرانسه و ایتالیائی انتشار می یابد.

یک «دفتر مطبوعاتی» هم در اختیار روزنامه نگارانی قرار دارد که بواتیکان معرفی شده اند این دفتر کنفرانس های مطبوعاتی تشکیل میدهد و هر روز بعد از ظهر بولتنی منتشر می سازد.

1-Casalori 2-Congregation 3-Préfet 4-Cor Unum

5-Bernini نقاش و مجسمه ساز ایتالیائی (۱۵۹۸ - ۱۶۸۰ میلادی)

6-Osservatore Romano